

Predikacio

Nagypéntek – Ketten, akik megértették Jézus halálának értelmét

Ésa 53

39

A felfüggesztett gonosztevők közül pedig az egyik szidalmazá őt, mondván: Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, minket is!

40

Felelvén pedig a másik, megdorgálá őt, mondván: Az Istent sem féled-e te? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy!

41

És mi ugyan méltán; mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett.

42

És monda Jézusnak: Uram, emlékezzél meg én rólam, mikor eljössz a te országodban!

43

És monda néki Jézus: Bizony mondom néked: Ma velem leszel a paradicsomban.

44

Vala pedig mintegy hat óra, és sötétség lőn az egész tartományban mind kilenc órákorig.

45

És meghomályosodék a nap, és a templom kárpitja középen ketté hasada.

46

És kiáltván Jézus nagy szóval, monda: Atyám, a te kezeidbe teszem le az én lelkemet. És ezeket mondván, meghala.

47

Látván pedig a százados, ami történt, dicsőíté az Istent, mondván: Bizony ez ember igaz vala.

Lk 23,39-47

Jézus kivégzésének az idejében, már Jeruzsálemben mindenki hallott Jézusról, hisz bevonulása, templomtisztítása, tanítása és csodás gyógyításai felbojdtották a várost. Egyre feszült körülötte a helyzet és nagy érdeklődés követte a sorsát úgy az ellenségek, mint a követők oldaláról. A zsidó főemberek elhatározták, hogy

pontot tesztnek ennek az egyre kellemetlenebb Jézus-jelenségnek a végére: Jézust elfogják és halálra adják. Megtalálták az ördögi tervük szövetségesét Jézus körében, Júdást. Aki 30 ezüstért, csütörtök este elárulta csókkal Jézust, a Gecsemáné kertjében. Ez a csók jelentette a vele jövő elfogó csapatnak, hogy kit is kell lefogni. Még aznap este Jézust a főpap udvarába cipelték, ahol ott már összeült a zsidók helyzetét igazgató Sanhedrin (Nagy tanács). Ott Jézust, koncepció perben (ahol már előre meg volt az ítélet, csak a színjáték kellett hozzá), Istenkáromlásért halálra ítélték. De nem volt joguk kivégezni megszállt hatóság révén, csak a világi hatóság, a Római Birodalmat képviselő helytartó, Pilátus végeztethette ki. Péntek reggel, Pilátushoz cipelték Jézust, a római helytartóságra. Előadták a Jézussal szemben felhozott vádakat, melyeket Pilátus nem látott megalapozottnak. De a zsidók zsarolására kiszolgáltatta az ő ítéletüknek Jézust. Akit megostoroztak, kigúnyoltak és keresztre feszítettek, két gonosztevő közé. Jézus keresztre feszítését sokan végignézték (a kivégzések akkoriban nyilvánosak voltak és látványosságnak számítottak). A legtöbben nem értették meg Jézus szenvedésének értelmét. Volt aki ellenséges volt; voltak provokátorok, akik előbb látni akartak és csak azután hinni („szállj le a keresztről és hiszünk Neked”, mint a sátán, amikor a pusztában kísértette Jézus, hogy használja ki a szenzáció lehetőségét); volt, akik csalódtak (a tanítványok jelentős része); voltak jóindulatú szemlélődők, akik sajnálták és siratták Krisztust (asszonyok, Mária, János), de

egyik sem értette. Csak két ember volt, aki Jézus keresztre feszítésénél megértette Jézus szenvedésének az értelmét: az egyik egy gonosztevő, akit Jézus jobb oldala felől Jézussal együtt feszítettek meg és a százados, aki Jézust megfeszítette. Helyezkedjünk a két értő ember, a megfeszített gonosztévő és a századosnak a helyzetébe, hisz itt csak ők mutatnak nekünk az értelemből példát.

1. Gonosztévő.

1.1. Nem tudjuk pontosan ki volt. Csak azt, hogy halálra méltó bűnös. → Minden ember (mindegy, hogy ki) halálra méltó bűnősként születik a világra. Isten igazsága ellen vétettünk és hozzuk magunkkal a bűnt. Isten igazságos ítélete vár ránk. Ezért szükségünk van a bűnbocsánatra.

1.2. Jézus közvetlen közelébe került, a bűne miatti nyomorúságában és szenvedésében. A) A szenvedése nélkül nem lett volna ez az ember Jézus közelébe. Azért érthette meg ez a gonosztevő először Jézust, mert egy mindenmindegy állapotba került. Nem kell neki a gúnyolódók és az elutasítók táborában lenni, jobban már nem tudják megölni. → A nyomor és a szenvedés, az Isten közelébe visz. Még akkor is, ha nem akarjuk. Nem véletlenek a szenvedéseink. Pl.: nem

véletlenek a bukásaid és a vergődésed; a gyászod és a megvetettséged; az csalódásod és a csődöd. Mindezek tudatlanul is közel visznek az Istenhez (ezek nélkül nem tennék fel a kérdéseket Isten felé, melyek már az Istennel való valamilyen foglalkozást mutatják: „Hol van Isten?”, „Van Isteni igazságszolgáltatás?”, „Miért engedte meg az Isten?”). Azok tudnak igazán Istenhez kiáltani, akik a nagy mélységben vannak. Isten nem tudott másként közel vonzani magához, csak a fájdalmaid által. Mert Ő mindenek, még a fájdalmak irányítója is. A szenvedés akár egy mindenmindegy állapotba juttathat, ha nem térsz Jézushoz menet közben. Pl.: totális anyagi csőd, tönkrement egészség, szétesett család, eltékozolt becsület, összetört tekintély; elromlott gyerekkor, elrontott kapcsolat, lelepleződött bűn stb.. Akik átéltek a maguk bűnös mivoltuk miatti szenvedést, azok érthetik meg ma is leginkább Jézus szenvedésének az értelmét. B) A gonosztévő hasonló fizikai fájdalmakat élt át, mint Jézus. → A szenvedésnek egy kiváltságos formája, amikor Jézus fájdalma lesz a mi fájdalmunk is. pl.: az fáj, ami Jézusnak fáj (az Egyházban, egy ember életében, a bűnbánat fájdalma). S így az

igazságtalanság és gyötrődés, a meg nem értettség és a kiszolgáltatottság, az önmegtagadás és a lemondás, áldás lehet, mert Jézussal azonosulhatunk (némiképp). Amit Jézus átélt Pál mondja, hogy betölti még a testében, ami hátra van Krisztus szenvedéséből. Folyamatosan átéli Jézus fájdalmait. Ez az áldott fájdalom. Mert a megváltás terjed általa. Amikor valaki aggódva és könyörögve, sírva és esedezve, imádkozva és böjtölve áll Isten elé egy testvéréért, Egyházáért, a bűnök bocsánatáért. Köszönjük meg ezt a fájdalmat, ha mi éljük át (szenvedve mások miatt, másokért). A megújulásra váró Egyház és a világ nagyon hálás a Krisztus fájdalmát felvállaló és hordozó emberekért (Pál mondja, hogy a „teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak a megjelenését"). Akik a megváltást megélik és továbbadják. Akik figyelmeztetnek Krisztus befogadására és szenvedésére. Akik Krisztus látható sebei. Mert Krisztusnak megmaradtak a feltámadása után is a sebei (ezeket meg is mutatta a hitetlenkedő tanítványoknak), hogy emlékeztessenek ezek a sebek a mi bűnös voltunkra és Krisztus-váró szeretetére (pl.: ezek a sebek karomformában összehúzták Jézus ujjait a kereszten, mely kiábrázolta a

kapaszkodását). Isten minden korban gondoskodik ilyen emlékeztető és Krisztus sebeit és fájdalmát felvállaló és hordozó emberekről és az ilyenek imádsága és jelenléte miatt tartatnak meg a közösségek. C) De a Krisztus fájdalmát felvállaló, ill. ajándékba kapó emberek a legveszélyesebbek a pusztító számára. Ezért ezeket ellen midig összesített támadást indít (pl.: pusztító harag, vagy állszent szövetségben támadnak ellene). Mert a Megváltó a Győztes, Akinek adatott minden hatalom mennyen és földön. A Megváltást felmutatva, hódítjuk vissza a világot a démoni hatalomtól az Isteni hatalomnak.

1.3. A gonosztévő, a fájdalomain túl is felfogta először a világtörténelemben Jézus halálának értelmét. Pedig hihetetlen, nagy kínokat élt át. Ezek között a szenvedések között, a fájdalom a szenvedőben egyszerre két ellentétes irányba hat: 1) teljesen lezárja az ember figyelmét és lehetetlenség a kínon kívül másra is figyelni. Az ember a fájdalom foglya; 2) teljesen szabaddá teszi a fájdalomtól. → A) De Jézus szenvedése az egyetlen, mely át tudja törni a szenvedés mindent kirekesztő és lezáró falát. Az igazi szenvedő minden

emberi által érinthetetlen, főleg, ha az vég küszöbén áll (hiába az emberi vigasztalás, tanács, együttérzés, a szenvedő egyedül van a fájdalmával; pl.: egy haldokló a kínjai közepette, káromkodva zavart ki mindenkit maga mellől, hisz semmit nem tudtak csinálni vele). Csak Jézus helyettes szenvedése és halála tudja a figyelmet magára fordítani, még a legnagyobb fájdalom és félelem általi elzártságban is. Úgy, hogy az ember felismeri, Jézus hordozta és átélte az ő szenvedését. Senki más nem élte át a bűneid büntetését, a megvetettség miatti öngyilkossági gondolataidat, a tested égető fájdalmát, a gyászod mélységét, a csalódottságod miatti lemondásod ürességét. Jézus ezt mind felvállalta. Mert fájdalmainkat és betegségeinket Ő hordozta (ezt mondja a próféta Jézusról). Alkalmazzuk ezt bátran magunkra: a mi szenvedéseinket és fájdalmainkat, bűneinket és összetöretésünket, betegségeinket és félelmeinket, torzult jellemünket és függőségben lévő életünket, elrontott lehetőségeinket és tönkretett gyerekkorunkat felvállalta és átélte. B) Azért érthette meg ez a gonosztevő először Jézust, mert egy szabad állapotba került. Nem kell neki a gúnyolódók és az

elutasítók táborában lenni, jobban már nem tudják megölni. → Több igazi szenvedő elmondta, hogy a szenvedésének a csúcsán, már eltávolodott a testi fájdalomtól és szabad volt a test szenvedésétől. Mintegy felül emelkedett a maga fizikai valóján (pl.: Kertész Imre, Sorstalanság c. regényének főhőse). A szenvedés egy minden-mindegy állapotba juttat, ha nem térsz Jézushoz menet közben. Pl.: totális anyagi csőd, tönkrement egészség, szétesett család, eltékozolt becsület, összetört tekintély. Akik átélik a maguk bűnös mivoltuk miatti a megfelés kényszerétől és a fizikai kötöttségektől szabaddá tévő szenvedést, azok érthetik meg ma is leginkább Jézus szenvedésének az értelmét. C) Vigyázni kell a másik oldalra: a gonosz ne húzzon le (ez történt a másik, káromkodó gonosztevővel). A lebegés állapota, a legveszélyesebb.

2. A százados. A százados adatai:

2.1. A kivégzőosztag (legkisebb katonai egysége a római hadseregnek: kohorsz) parancsnoka. Tehát már sok kivégzést hajtott végre és vezetett. A pusztítás és a halál, rutin volt a számára. → Olyan sokszor észre sem vesszük,

hogy a pusztítás már mennyire rutin lett az életünkben. Mert minden nap pusztítjuk egymást: beszélünk egy gúnyos megjegyzést, és ezzel elveszük a lendületet és a békességet; megalázunk valakit, s ezzel a gyerekek, a munkatársak, a testvérek előtt összetörjük a tekintélyt; kételkedő megjegyzéseket, vagy csak gyanakvó utalásokat teszünk, s ezzel a becsületet tönkretesszük; nem tartjuk be az ígéretünket amelyre számítanak és ezzel a kapcsolatunkat megterheljük és elveszítjük; egymást kiszolgáltatjuk gyávaságból, vagy vélt előnyből és így magunkat is kiszolgáltatjuk. De tönkretesszük egymás idegrendszerét, álmait, terveit, kapcsolatait, eddigi munkáját. Pusztítja a gyerek, a szülő és a tanár idegrendszerét és kapcsolatait; a szülő, a gyerek kibontakozását és jövőjét; a férj, a feleség terveit; a feleség, a férj tekintélyét stb. Mindezt úgy, hogy már észre sem vesszük. Rutinból.

2.2. A római kor pogány gyermeke. Aki egy vallási kiüresedtségben élt (a római császár korban, a római istenek már inkább öltöttek befolyásolható és esendő emberi alakot, akiket lehet gúnyolni, mint félelmet és tiszteletet keltő lények lennének). Kiábrándulva és

közömbösen, minden szellemi és lelki dolog iránt, a „piszkos munkát" végezve a dicső Római Birodalomnál tevékenykedett a százados. → A mai kor, a vallási és lelki érdektelenségben, a római kor párhuzama. Pl.: Egy illetővel beszélgettünk egy harmadikról, aki élettársi viszonyban él. Akkor tudtam meg. Felháborodtam. Mire a beszélgetőtárs kissé értetlenkedve mondta, hogy ezen már nem kell felháborodni, hisz a mai kor... Már senkit nem érdekel az Isten örök érvényű törvénye. A Tízparancsolat már meghaladott. Vagy mindig elkeseredve tapasztalom, hogy nem érezzük az intézményeinket magunkénak. Elkezdünk valamilyen programot, de azok kiüresednek, mert nem érezzük a magunkénak. Az Egyházi ingatlanokat nem érezzük a magunkénak és ezért oly keserves a fenntartása. Az Egyházfenntartói járulékért mindig háborgás van, mert az Egyházat nem érezzük a magukénak (gond nélkül befizetünk mindent, ami a kényelmünket szolgálja, internet, mobil telefon stb., csak az Egyház ügye nem érdekel).

2.3. A százados felismeri, hogy Jézus az Isten fia.

Pogányként, először ő tesz hitvallást Krisztusról. Ezzel kifejezi, hogy a hit mindenkinek adatott: a pusztítóknak, a közömbösöknek, a pogányoknak (akik soha nem hallottak a Megváltóról). → Jézus halála képes áttörni és megváltoztatni: A) A pusztítás rutinját. Aki eddig a másikat pusztította, képes lesz építeni. Oda tud a másakra figyelni. Tud szeretni és felemelni. Aztán mások látják meg a változást. Micsoda kontraszt volt a százados hitvalló és a pusztító mivolta között. B) A lelki közömbösséget. Aki nem figyelt eddig az Istenre és az Isten törvényére, annak a legfontosabb lesz, az Istennek engedelmessé válni. Isten akaratát keresni. Elkezd a Szentírást olvasni és Istentiszteletre járni. Kérdései lesznek az Isten akaratával és országával kapcsolatban. Annak fontos lesz az Egyház és a másik ember üdvössége.

Kedves Testvéreim!

Tele vagyunk fájdalmakat hordozó és a fájdalmaikba temetkező, valamint egymás pusztító és lelkileg érdektelen emberekkel. Ezek számára a helyreállító lehetőség: Krisztus keresztje. A világnak mutassuk fel Krisztus helyettes áldozatát. Az elvégzi a hatását.